PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

1. INTRODUCCIÓ

El Projecte Lingüístic del Centre (PLC) és l'instrument que permet assolir els objectius generals del sistema educatiu referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent. Aquests objectius són:

1. Garantir, una vegada acabat l'ESO, el domini equivalent de les llengües oficials. Aquest objectiu el considerem assolit si es superen les proves de Competències Bàsiques a l'ESO.

   El centre expedirà, a petició de l'alumnat, el certificat d'equivalència del nivell C1 de llengua catalana segons la normativa vigent i sempre que l'alumnat tingui assolida i demostrada la capacitat lingüística en català.

2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 de la primera llengua estrangera al final del Batxillerat). Aquest objectiu el considerem assolit si es superen les proves de Competències Bàsiques a l'ESO.
3. Reconèixer i fer presents a les aules i al centre les llengües familiars de l'alumnat d'origen estranger i posar-les en valor ja que són un patrimoni cultural immens.
4. Capacitar l'alumnat per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua preferentment vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat, ja que és l'eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
6. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut i la seva integració a l'aula ordinària.

El PLC té com a objectiu principal gestionar el procés del tractament del català com a llengua preferentment vehicular i d'aprenentatge, articular els aspectes referents al tractament de les llengües curriculars i, alhora, fer de la llengua catalana un instrument de cohesió social en un marc plurilingüe.

2. ANÀLISI DEL CONTEXT

L'INS Canigó d'Almacelles rep el seu alumnat de les següents escoles adscrites de primària: Antònia Simó Arnó (Almacelles), Sant Isidre (Gimenells), El Vilot (Sucs), Inocencio Pardos (Pla de la Font) i Josep Mañé (Raimat).

Aquestes poblacions estan situades en una zona fronterera entre Catalunya i Aragó i, al llarg dels anys, s'ha produït una arribada de persones castellanoparlants que s'han instal-lat a Almacelles. Això fa que es constati una presència del castellà com a llengua d'ús habitual entre el nostre alumnat. A més a més, cal tenir present que també ha arribat població procedent de països castellanoparlants que s'han integrat a la comunitat lingüística castellana.

També tenim alumnat procedent de països no castellanoparlants, per la qual cosa s'ha produït un increment de la diversitat lingüística del centre.

Segons les dades sociolingüístiques facilitades per l'Ajuntament d'Almacelles a 1 de gener de 2022, el 36% de la població d'Almacelles és de nacionalitat estrangera. Aquest fet es reflecteix en el centre educatiu on el 29'1% del nostre alumnat és de nacionalitat estrangera i no té com

a llengua materna i d'ús el català. A Catalunya, en els centres educatius, l'alumnat de nacionalitat estrangera és del 15'54%.

Pel que fa als resultats acadèmics segons l'última AVAC, el rendiment acadèmic de l'alumnat de l'institut se situa en un nivell mitjà-alt. De fet, estem per sobre de la mitjana de tots els centres de Catalunya i amb uns resultats molt més alts si ens comparem amb els altres centres públics de la mateixa tipologia. Durant els últims anys, no s'ha realitzat cap altra AVAC i, per tant, si volem tenir una imatge més actualitzada de la situació, cal remetre'ns als resultats acadèmics interns (entre un 96'6% i un 100% de l'alumnat promociona de curs) i a les proves externes de Competències Bàsiques de 4t d'ESO.

En relació a les proves externes, els resultats del nostre centre són millors que els de la resta de centres de Catalunya i molt millors que els dels centres de la mateixa tipologia que el nostre. Així, un 96'6% superen l'àmbit cientificotecnològic , un 95'74% el matemàtic, un 97'88% el de llengua catalana, un 95'6% el de llengua castellana i un 96'87% l'àmbit de llengua anglesa.

Pel que fa al professorat, tot el professorat té competència lingüística en llengua catalana i l'acreditació requerida de coneixements de llengua, segons la normativa vigent, per poder exercir com a docent a Catalunya.

Actualment, al nostre centre, no hi ha cap plaça docent amb perfil professional de l'àmbit lingüístic.

3. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

L'ensenyament-aprenentatge de la primera llengua estrangera en el nostre centre, l'anglès, comença durant l'educació primària. L'alumnat aprèn anglès de manera continuada i obligatòria de 1r a 4t d'ESO i també al Batxillerat.

Al centre s'ofereix francès com a segona llengua estrangera a 3r i 4t curs d'ESO i, també, a 1r de Batxillerat.

Pel que fa a l'oferta de llengües en horari extraescolar, des de l'AMPA es col-labora amb l'acadèmia Mister English per tal d'oferir al nostre alumnat un reforç d'anglès.

També, a través del Projecte PROA, s'ha engegat l'activitat d'estudi assistit per tal que l'alumnat pugui disposar d'ajut en tasques lingüístiques (català, castellà, anglès i francès) i no lingüístiques.

En relació a les llengües no curriculars, el centre les valora i les fa visibles en algunes de les activitats que organitza (Dia de les llengües maternes, Dia de les llengües d'Europa) i en fa el tractament adequat quan s'esmenten en el currículum.

4. OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENENTATGE I L'US DE LES LLENGÜES

Els objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües s'estructuren a partir de tres nivells: aula, centre i entorn.

Els objectius són els següents:

1. Situar el català com a llengua preferentment vehicular de comunicació i aprenentatge.

2. Potenciar el català perquè sigui la llengua de treball i de relació del professorat, del personal laboral i de l'alumnat en totes les instàncies del centre, tant en situacions formals com informals, internes com externes, orals com escrites.

3. Garantir que el català i el castellà siguin coneguts amb profunditat per tot l'alumnat de l'institut, per tal d'adquirir-ne el coneixement i la correcció, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament. Tant del català com del castellà se'n garantirà una presència adequada en els plans d'estudis.

4. Potenciar el coneixement i l'ús de les llengües estrangeres (anglès i francès) i que aquestes siguin vehiculars entre el professorat i el seu alumnat en les seves àrees. Per tal d'aconseguir-ho, el centre promourà activitats d'intercanvi i visites a països de parla anglesa i/o francesa perquè l'alumnat hagi de practicar l'ús d'alguna de les llengües estrangeres que s'estudien a l'institut.

5. Vetllar perquè, en acabar l'ensenyament secundari, l'alumnat sigui capaç de comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat la primera llengua estrangera (anglès).

6. Planificar i adequar l'itinerari formatiu de l'alumnat nouvingut que desconegui la llengua catalana.

7. Col-laborar i difondre les activitats de l'entorn en relació amb l'àmbit lingüístic i, també, difondre a l'entorn les activitats realitzades al centre.

Aquests objectius es concretaran a partir de tres àmbits: metodologia i organització (punt 5) recursos i accions complementàries (punt 6) i comunicació interna i externa (punt 7).

5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER A L'APRENENTATGE DE LES LLENGÜES

Les actuacions que es duen a terme per aconseguir els objectius de l'apartat anterior són les següents:

1. Disseny i implementació del Pla Lector de Centre amb l'establiment d'una hora de lectura dins de l'horari lectiu. A cada curs, s'estructura en funció de la disponibilitat de recursos.

A 1r i 2n d'ESO, la lectura es realitzarà a les hores d'optativa ja que són hores que van lligades a l'àmbit lingüístic.

2. Replantejament de l'espai de la biblioteca com a espai de lectura, de cultura i d'aprenentatge.

3. Catalogació i gestió del fons de biblioteca a través d'Epergam.

4. Ampliació del fons de biblioteca, de l'horari d'atenció a l'alumnat i del servei de préstec per tal de dinamitzar i apropar la biblioteca del centre a l'alumnat.

5. Utilització de les TIC en l'aprenentatge de llengües.

6. Incorporació d'exposicions orals en la major part de les matèries.

7. Establiment d'una reunió periòdica de caràcter pedagògic dels departaments de l'àmbit lingüístic per tal de treballar les competències lingüístiques i facilitar el tractament conjunt de les estructures comunes i la transferència d'aprenentatges entre llengües.

8. Dinamització de programes vinculats a les diferents llengües: autors a les aules, participació en certàmens literaris, lectura en veu alta, lletrejar, dictats plurilingües ...

9. Col-laboració amb institucions, xarxes i entitats de caràcter local, nacional i/o internacional per dissenyar, aplicar i avaluar activitats i projectes que fomentin l'aprenentatge formal i/o informal de les llengües.

10. Tractament de la diversitat des d'una perspectiva inclusiva i integradora:

- Aula d'Acollida (AA) : descrita a l'apartat 6.1.

- SIEI: aquest recurs atén l'alumnat amb dificultats greus d'aprenentatge que compta amb un informe de l'EAP. És gestionat per professionals del Departament d'Orientació. L'alumnat només hi assisteix algunes hores del seu horari lectiu, entre les quals hi ha incloses les hores de llengües.

- PIM i PI (curricular i/o metodològic): són recursos dirigits a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge poc severes. És el professorat de la matèria qui gestiona i decideix quina metodologia i estratègia cal aplicar perquè l'alumnat pugui seguir els aprenentatges. El PIM s'aplica dins de l'aula ordinària i el PI es pot aplicar dins de l'aula ordinària i, també, a l'Aula d'Acollida i la SIEI. Les hores de llengües estan incloses dins d'aquests recursos.

Des del centre, s'elaboren les adaptacions curriculars necessàries per a l'alumnat que necessita algun dels recursos descrits. A més, els professionals de diversitat fan un recull de tot el material adaptat al llarg del curs en col·laboració amb el professional de la matèria, amb qui s'han

establert els objectius mínims i els criteris d'avaluació. Aquest material restarà al Departament d'Orientació per al curs vinent.

- UEC: suport intensiu en totes les matèries, incloses les lingüístiques. Aquest recurs és compartit amb alumnat d'un altre centre (Ins Almenar) i és gestionat per personal docent adscrit al recurs.

6. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

6.1 Recursos complementaris.

- Atenció a l'alumnat nouvingut.

Es considera alumnat nouvingut aquell que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català, quan s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos. L´arribada d´alumnat estranger procedent de països molt diversos demana una sèrie d'actuacions puntuals per tal de minimitzar les dificultats en les competències lingüístiques, comunicatives i culturals que es troba en arribar al nostre centre.

L'Aula d'Acollida (AA) és el recurs que pretén apropar l'alumnat nouvingut a la llengua preferentment vehicular de l'ensenyament obligatori (català). El/la tutor/a del recurs hi imparteix el màxim d'hores lectives possible i el centre hi assigna hores d'altre professorat per assegurar un bon aprofitament del recurs.

L'alumnat hi assisteix algunes hores del seu horari lectiu i, mesura que avança en el coneixement de la llengua catalana, redueix la seva assistència a l'AA. L'objectiu és la incorporació a horari complet a l'AO.

- Estudi assistit: adreçat a l'alumnat de 1r cicle d'ESO. Se n'ofereix 1 hora en horari extraescolar (tarda) dos dies a la setmana. És un reforç de l'estudi que té com a objectiu ajudar el nostre alumnat en la realització de les tasques escolars, incloses les lingüístiques. L'activitat és dirigida per un docent i la llengua preferentment vehicular és la catalana.

- Reforç del personal de biblioteca: comptem amb una dotació de personal per gestionar el préstec de llibres de la biblioteca i la seva organització i dinamització. També s'encarrega de gestionar l'ajut de llibres per a l'alumnat que el necessita. Aquestes tasques es realitzen en horari lectiu. Ç

6.2 **Accions complementàries.**

Les accions complementàries són les següents:

1. ERASMUS +

S'emmarca en el projecte de mobilitat i intercanvis internacional del centre amb altres centres europeus per tal de millorar la competència lingüística en llengua estrangera.

2. PROA

És un projecte que té com a objectiu promoure l'equitat del nostre alumnat i la inclusió.

- Patis actius: es pretén dinamitzar els patis a través de diferents esports i, també, potenciar l'esport femení i el joc net. S'estructura per trimestres i per cicles. L'activitat és voluntària per a l'alumnat i és dissenyada i gestionada pel Departament d'Educació Física.

- Escola de música: es pretén dinamitzar els patis a través de la música fomentant-ne l'aprenentatge i l'ús d'un instrument, a nivell individual i grupal. L'estructura és anual i adreçada a l'alumnat d'ESO. L'activitat és voluntària per a l'alumnat i és dissenyada i gestionada pel Departament de Música.

3. Viatge al Regne Unit per a l'alumnat de 3^{r} i 4^{t} d'ESO.

L'alumnat fa una estada d'una setmana al Regne Unit i està allotjat en cases particulars. També assisteix diàriament a una acadèmia d'anglès i, a la tarda, es complementa l'estada amb visites culturals. L'objectiu és millorar la competència lingüística en llengua anglesa de l'alumnat.

4. Club de Lectura

Té una durada trimestral amb una sessió de dinamització dirigida. S'organitza per cicles i és una activitat voluntària per a l'alumnat. La llengua preferentment vehicular és la catalana.

5. Estades lingüístiques

El Departament d'anglès ofereix una estada lingüística d'una setmana de duració a l'alumnat de 2n d'ESO. L'objectiu d'aquesta activitat és millorar la competència lingüística en llengua anglesa potenciant les classes per projectes i activitats esportives.

Es compta amb monitoratge nadiu en llengua anglesa.

7. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

La llengua catalana és el vehicle d'expressió i de comunicació del centre a nivell intern i en les relacions amb altres institucions, empreses, estaments o personal aliè amb qui treballa habitualment. També és la llengua d'ús de les plataformes digitals.

El protocol de comunicació del centre amb les famílies i l'alumnat és a través de la plataforma Gescola. La llengua de comunicació que s'utilitza, per part del centre, és la catalana.

Tot i així, s'atenen les peticions en castellà que sol-liciten les famílies i es tenen en compte, quan és possible, les llengües de la nova immigració.

Pel que fa a la pàgina web i a les xarxes socials, la llengua utilitzada pel centre és la catalana.

8. LA FORMACIÓ I L'ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT.

Tot el professorat té competència lingüística en llengua catalana i l'acreditació requerida de coneixements de llengua, segons la normativa vigent, per poder exercir com a docent a Catalunya.

Pel que fa a la formació, el professorat s'inscriu , de manera voluntària, a la formació lingüística externa que considera adient.